

Lainopillinen osasto

18.8.1986

Opastinsilta 7
Semaforbron

00520 HELSINKI
HELSINGFORS

Puhelin (90) 1511
Telefon

Työeläkelaitoksille

OSA-AIKAELÄKE

Tasavallan presidentin esittelyssä 8.8.1986 vahvistettiin osa-aikaeläkettä koskevat lait TEL:n, LEL:n, MYEL:n ja YEL:n muuttamisesta. Eläkelaitoksille on yleiskirjeen 15/86 liitteenä lähetetty hallituksen esitys asiasta.

Lait tulevat voimaan 1.1.1987. Lakien soveltamista ja toimeenpanoa koskevat yleiskirjeet ja muut ohjeet on tarkoitus toimittaa hyvissä ajoin ennen lakien voimaantuloa.

ELÄKETURVAKESKUS

LIITE

aaLAEK6230

Laki työntekijäin eläkelain muuttamisesta

Annettu Naantalissa 8 päivänä elokuuta 1986

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 8 päivänä heinäkuuta 1961 annetun työntekijäin eläkelain (395/61) 2 §:n 2 momentti, 4 §:n 1 momentti, 7 b §:n 1 momentti ja 12 §:n 1 momentin 4 kohta, sellaisina kuin ne ovat, 2 §:n 2 momentti 29 päivänä joulukuuta 1972 annetussa laissa (934/72), 4 §:n 1 momentti 18 päivänä kesäkuuta 1971 annetussa laissa (500/71), 7 b §:n 1 momentti 18 päivänä tammikuuta 1985 annetussa laissa (50/85) ja 12 §:n 1 momentin 4 kohta 28 päivänä heinäkuuta 1978 annetussa laissa (593/78), sekä lisätään lakiin uusi 4 f, 4 g ja 5 c §, 7 §:ään, sellaisena kuin se on muutettuna 30 päivänä joulukuuta 1965, 15 päivänä joulukuuta 1978 ja 31 päivänä joulukuuta 1985 annetuilla laeilla (707/65, 980/78 ja 1120/85), uusi 4 momentti, jolloin nykyinen 4 momentti siirtyy 5 momentiksi, sekä lakiin uusi 17 a § seuraavasti:

2 §

Työsuhteen katsotaan tätä lakia sovellettaessa päättyneen sen päivän lopussa, joita sen perusteella viimeksi maksettiin palkkaa ennen työsuhteen katkeamista taikka 4 §:n 3 momentissa tarkoitetun työkyvyttömyyden tai 4 e §:ssä tarkoitetun yksilöllisen varhaiseläkkeen alkamista. Jos työntekijä jatkaa työntekoa sanotun työkyvyttömyyden alkamisen jälkeen, katsotaan hänen olevan uudessa työsuhteessa. Niin ikään katsotaan työntekijän, joka saa 4 f §:ssä tarkoitettua osa-aikaeläkettä, olevan uudessa tämän lain piiriin kuuluvassa työsuhteessa hänen jatkaessaan työntekoa osa-aikatyössä. Jos 1 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetut edellytykset työsuhteen kuumiselle lain piiriin lakkaavat olemasta voimassa työsuhteen vielä jatkuessa, katsotaan työsuhde päättyneeksi jo silloin, kun työnantaja on tehnyt muutosta koskevan ilmoituksen eläkelaitokselle. Mikäli sanotut edellytykset myöhemmin uudel-

leen tulevat voimaan, menetellään niin kuin uusi työsuhde olisi silloin alkanut. Aikaa, jona työntekijä on asevelvoitteen suorittanut palvelusta vakinaisessa väessä, ei lueta työsuhteen jatkumisaikaan.

Eläkeoikeus

4 §

Työntekijällä on oikeus vanhuus-, työkyvyttömyys-, työttömyys- ja osa-aikaeläkkeeseen sekä hänen omaisillaan oikeus perhe-eläkkeeseen tämän lain mukaisesti. Jos oikeus eläkkeen saamiseen perustuu kahteen tai useampaan työsuhteeseen, lasketaan kuhunkin työsuhteeseen perustuvat eläkkeet yhteen siten kuin jäljempänä säädetään.

4 f §

Oikeus saada osa-aikaeläkettä on osa-aikatyöhön siirtyneellä 60 mutta ei 65 vuotta täyttäneellä työntekijällä, edellyttäen että:

1) hänellä ei ole oikeutta saada 8 §:n 4 momentissa tarkoitettua peruseläkettä tai muuta siihen verrattavaa työ- tai virkasuhteeseen perustuvaa eläkettä;

2) hän on ollut osa-aikaeläkkeen alkamista välittömästi edeltäneiden 18 kuukauden aikana vähintään 12 kuukautta 8 §:n 4 momentissa tarkoitettuun peruseläkkeeseen tai muuhun siihen verrattavaan eläkkeeseen oikeuttavassa kokoaikaisessa ansiotyössä;

3) hänen tämän lain piiriin kuuluvan työsuhteensa perusteella otettaisiin eläkettä määrättäessä huomioon eläkeiän saavuttamiseen jäljellä oleva aika, jos hän osa-aikaeläkkeen alkamishetkellä olisi tullut työkyvyttömäksi;

4) hänelle on osa-aikaeläkkeen alkamista välittömästi edeltäneiden 15 kalenterivuoden aikana karttunut 8 §:n 4 momentissa tarkoitettua peruseläkettä tai muuta siihen verrattavaa työ- tai virkasuhteeseen perustuvaa eläkettä yhteensä vähintään viisi vuotta; lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain alaisissa työsuhteissa saatujen ansioiden perusteella karttumisaika otetaan tällöin huomioon niin kuin sanotun lain 4 §:n 5 momentissa säädetään;

5) hänen työaikansa on tämän lain piiriin kuuluvassa työssä vähentynyt niin, että jäljellä oleva keskimääräinen työaika mukaan lukien myös työaika muussa 2 kohdassa tarkoitettussa ansiotyössä on yhteensä vähintään 16 tuntia ja enintään 28 tuntia viikossa; viikoittaisen työajan vaihdellussa jäljellä oleva työaika lasketaan keskiarvona enintään 16 viikon pituiselta ajanjaksolta;

6) hän ei ole yhdenjaksoisesti poissa työstä kuutta viikkoa pitempää aikaa; tähän kuuden viikon ajanjaksoon ei lueta vuosilomaa eikä aikaa, jolta työntekijä saa sairausvakuutuslain mukaista päivärahaa; ja että

7) hänen ansiotulonsa on vähentynyt siten, että hänen 5 kohdassa tarkoitettua osa-aikatyöstä saamansa ansiotulo on vähintään 35 ja enintään 70 prosenttia 2 kohdassa tarkoitettujen ansiotuloisten yhteenlasketuista vakiintuneista ansiotuloista, kuitenkin vähintään 1 §:n 1 momentin 2 kohdassa säädetyn markkamäärän suuruinen; työajan vähentyminen ei kuitenkaan saa olennaisesti poiketa ansiotuloissa tapahtuneesta vähennyksestä.

Työntekijän katsotaan olevan 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettussa kokoaikaisessa ansiotyössä,

jos hänen työaikansa on ollut asianomaisella alalla normaalisti sovellettavan kokoaikaisen työntekijän enimmäistyöajan pituinen tai jos työntekijä on samanaikaisesti kahdessa tai useammassa 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettussa ansiotyössä ja hänen yhteenlaskettu työaikansa on vähintään 35 tuntia viikossa.

Osa-aikaeläkettä määrättäessä vakiintuneena ansiotulona pidetään eläkkeen perusteena olevaa palkkaa siitä työsuhteesta, jonka perusteella eläkettä määrättäessä otettaisiin huomioon eläkeiän saavuttamiseen jäljellä oleva aika, jos työntekijä osa-aikaeläkkeen alkamishetkellä olisi tullut työkyvyttömäksi.

Edellä 1 momentin 7 kohdassa säädettyistä edellytyksistä voidaan erityisestä syystä poiketa siten kuin sosiaali- ja terveysministeriö määrää.

4 g §

Osa-aikaeläke myönnetään aikaisintaan sitä kuukautta seuraavan kuukauden alusta, jona työntekijä on täyttänyt 60 vuotta, ei kuitenkaan takautuvasti pitemmältä ajalta kuin osa-aikaeläkkeen hakemista seuraavaa kuukautta edeltäneiden kuuden kuukauden ajalta.

Osa-aikaeläke lakkautetaan, jos työntekijä ei enää täytä 4 f §:ssä säädettyjä eläkkeen saamisen edellytyksiä. Jos työkyvyttömyys- tai työttömyyseläke myönnetään samalta ajalta, jolta on maksettu osa-aikaeläkettä, katsotaan osa-aikaeläke työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkkeen osasuorituksi. Jos työntekijä täytettyään 65 vuotta edelleen jatkaa osa-aikatyötä, muutetaan osa-aikaeläke, sen estämättä mitä muualla tässä laissa on säädetty, saman suuruiseksi vanhuuseläkkeeksi. Työntekijän lopettaessa osa-aikatyön maksetaan vanhuuseläkkeen lykkääntynyt osa siten korotettuna kuin 5 §:n 3 momentissa säädetään.

Jos osa-aikaeläke on 2 momentin mukaisesti lakkautettu, työntekijällä on oikeus saada uudelleen osa-aikaeläkettä hänen täyttäessään 4 f §:ssä säädetty edellytykset. Jos osa-aikaeläke alkaa uudelleen kuuden kuukauden kuluessa aikaisemman osa-aikaeläkkeen päättymisestä, eläke myönnetään entisin perustein, jollei 5 c §:n 4 momentista muuta johdu.

5 c §

Osa-aikaeläkkeen määrä on, jollei 2 ja 3 momentista muuta johdu, 60 vuotta täyttäneellä työntekijällä 44 prosenttia 4 f §:n 3 momentin mukaan määritellyn tämän lain piiriin kuuluvasta ansiotyöstä saadun vakiintuneen ansiotulon ja tämän lain piiriin kuuluvasta osa-aikaisesta ansio-

työstä saadun ansiotulon erotuksesta. Jos osa-aikaeläke alkaa myöhemmin kuin sitä kuukautta seuraavan kuukauden alusta, jona työntekijä täyttää 60 vuotta, edellä mainittua prosenttilukua korotetaan 1/3 prosenttiyksikköä jokaiselta kuukaudelta, joita työntekijän ikä osa-aikaeläkkeen alkaessa ylittää 60 vuotta.

Jos työntekijä on samanaikaisesti kahdessa tai useammassa 4 f §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettussa ansiotyössä ja jos työntekijän osaikatyöhön siirtymistä edeltäneiden 4 f §:n 3 momentissa tarkoitettujen yhteenlaskettujen ansiotulojen ja osaikatyön aikaisten yhteenlaskettujen ansiotulojen erotus on 1 momentissa sanottua erotusta pienempi, osa-aikaeläkkeen määrä lasketaan pienemmästä erotuksesta.

Osa-aikaeläkkeen enimmäismäärä on 75 prosenttia siitä 8 §:n mukaisesti yhteensovitetusta eläkkeestä, joka työntekijälle on karrtunut 8 §:n 4 momentissa tarkoitettujen lakien, eläkeohjesäännön tai eläkesääntöjen mukaan osa-aikaeläkkeen alkamisajankohtaan mennessä.

Osa-aikaeläkkeen määrä lasketaan uudelleen, jos osa-aikaeläkkeen saajan osaikatyön aikaisissa ansiotuloissa on tapahtunut muutos, joka olennaisesti poikkeaa yleisestä palkkakehityksestä.

7 §

Jos työntekijä on syntynyt ennen 1 päivää tammikuuta 1930, korotetaan vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkettä määrättäessä osa-aikaeläkkeen aikana jatkuneen työsuhteen perusteella määräytyvää eläkkeen perusteena olevaa palkkaa seuraavilla kertoimilla:

Syntymävuosi	Kerroin
1924 tai aikaisempi	1,6
1925	1,5
1926	1,4
1927	1,3
1928	1,2
1929	1,1

7 b §

Jos työntekijä on saanut työttömyysturvain mukaista ansioon suhteutettua päivärahaa, korotetaan muuta kuin osa-aikaeläkettä työttömyyslillä. Jos työntekijä on ollut koko kalenterivuoden ajan samassa tämän lain alaisessa työsuhteessa, tältä vuodelta maksettu ansioon suhteutettu päiväraha ei kuitenkaan tuota oikeutta työttö-

myymlisään, jollei työntekijän tämän lain piiriin kuuluva työsuhte ole päättynyt kolmen vuoden kuluessa ensiksi mainitun kalenterivuoden päättymisestä tai jollei työntekijä ole samana kalenterivuotena ansainnut lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain mukaista palkkaa vähintään sanotun lain 5 §:n 1 momentissa tarkoitettua rajamäärää. Ajalta ennen sen kalenterivuoden alkua, jona työntekijä on täyttänyt 23 vuotta, sekä eläketapahtuman sattumisvuodelta ja sitä edeltäneeltä kalenterivuodelta maksettu ansioon suhteutettu päiväraha ei kuitenkaan oikeuta työttömyymlisään.

12 §

Eläkelaitosten keskinäinen vastuu eläkkeistä määräytyy ja eläkkeistä eläkelaitoksille aiheutuvat kulut jaetaan eläkelaitosten kesken, mikäli eläkelaitokset eivät ole toisin sopineet, seuraavasti:

4) muista vanhuus-, työkyvyttömyys- ja perheläkkeistä, lukuun ottamatta lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain 9 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaisesti maksettavaa määrää, samoin kuin eläkkeiden niistä osista, jotka ylittävät 1—3 kohdan mukaiset määrät, työttömyyseläkkeestä, osa-aikaeläkkeestä sekä maksujen tai rahastojen laskuperusteiden yleisestä muutoksesta johtuvista kustannuksista ja lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain 9 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua sanottuun lakiin perustuvan eläketurvan aiheuttamien kulujen osuudesta vastaavat eläkelaitokset yhteisesti sosiaali- ja terveysministeriön eri kulu-lajeja varten antamien perusteiden mukaisesti; sekä

17 a §

Eläkkeensaaja on velvollinen ilmoittamaan eläkelaitokselle sellaisista muutoksista, jotka vaikuttavat hänen oikeuteensa saada eläkettä tai eläkkeen määrään.

Eläkelaitos voi vaatia eläkkeensaajalta selvityksen eläkkeen määrään vaikuttavista seikoista ja selvityksen siitä, että hän edelleen täyttää eläkkeen saamisen edellytykset. Jollei eläkkeensaaja ole toimittanut sanottua selvitystä eläkelaitokselle sen määräämässä kohtuullisessa ajassa, eläkelaitos voi päättää, että eläkkeen suorittaminen keskeytetään, kunnes selvitys on toimitettu.

Työnantaja on myös velvollinen antamaan eiä-

kelaitokselle sen pyynnöstä 2 momentissa tarkoitettuja eläkkeen maksamiseen tarvittavia tietoja.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1987.

Määrätessä oikeutta osa-aikaeläkkeeseen otetaan huomioon myös sellainen osa-aikatyöhön siirtyminen, joka on tapahtunut ennen tämän lain voimaantuloa.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Naantalissa 8 päivänä elokuuta 1986

Tasavallan Presidentti

Ministeri

Laki

lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain muuttamisesta

Annettu Naantalissa 8 päivänä elokuuta 1986

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 9 päivänä helmikuuta 1962 annetun lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain 1 §:n 1 momentti, 4 §:n 5 momentti ja 9 §:n 1 momentin 3 kohta,

sellaisina kuin ne ovat, 1 §:n 1 momentti 26 päivänä kesäkuuta 1981 annetussa laissa (473/81), 4 §:n 5 momentti 14 päivänä joulukuuta 1979 annetussa laissa (917/79) ja 9 §:n 1 momentin 3 kohta 20 päivänä syyskuuta 1974 annetussa laissa (750/74), sekä

lisätään 5 §:ään siitä 18 päivänä huhtikuuta 1986 annetulla lailla (284/86) kumotun 8 momentin tilalle uusi 8 momentti seuraavasti:

1 §

Työntekijälle, joka työskentelee metsätyössä, uittotyössä, maatala- ja puutarhatalouden eri töissä, maa-, vesi- ja talonrakennustyössä, maanparannustyössä, turveteollisuustyössä, satamatyössä tai kotimaanliikenteen aluksessa taikka, sikäli kuin asetuksella säädetään, muulla sellaisella alalla, jolle lyhytaikaiset työsuhteet ovat luonteenomaisia, on työnantajan kustannettava eläketurva vanhuuden ja työkyvyttömyyden varalta sekä tällaisen työntekijän omaisille perhe-eläketurva tämän lain mukaan. Mikäli tässä laissa ei toisin säädetä, on soveltuvin osin muutoin voimassa, mitä työntekijäin eläkelain 3 §:n 2—4 momentissa, 4 §:n 1, 3, 5 ja 6 momentissa, 4 a—4 d, 4 f ja 4 g §:ssä, 5 b §:n 3 ja 4 momentissa, 5 c, 7 a—10 ja 12 §:ssä, 13 §:n 3 momentissa, 14, 15 a—18 ja 19 a—23 §:ssä on säädetty.

4 §

Työntekijällä on oikeus työttömyyseläkkeeseen ja osa-aikaeläkkeeseen, jollei tästä laista muuta seuraa, siten kuin työntekijäin eläkelaisissa sääde-

tään. Sanotun lain 4 f §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua eläkeiän saavuttamiseen jäljellä olevaa aikaa vastaa 7 §:n 1 momentissa tarkoitettu palkka. Sanotun lain 4 f §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettu viiden vuoden karttumisaika kuukausina lasketaan tämän lain alaisista työsuhteista saatujen 15 viimeksi kuluneen kalenterivuoden ansioiden perusteella jakamalla kalenterivuotena saatujen ansioiden määrä työntekijäin eläkelain 1 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua markkamäärällä. Tällöin otetaan huomioon vain täydet kuukaudet, kuitenkin enintään niin monta kuukautta, että ne yhdessä työntekijäin eläkelain 4 f §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettujen karttumisaikojen kanssa ovat 12 kuukautta kalenterivuotta kohden. Osa-aikaeläkettä määrättäessä vakiintuneena ansiotulona pidetään sitä 7 §:n 1 momentin mukaista palkkaa, joka luettaisiin eläkkeeseen oikeuttavaksi, jos työntekijä osa-aikaeläkkeen alkamishetkellä olisi tullut työkyvyttömäksi.

5 §

Jos työntekijä on syntynyt ennen 1 päivää tammikuuta 1930, korotetaan vanhuus- tai työ-

kyvyttömyyseläkettä laskettaessa osa-aikaeläkkeen aikana saatujen ansioiden perusteella määrättävää eläkkeen perusteena olevaa palkkaa seuraavilla kertoimilla:

Syntymävuosi	Kerroin
1924 tai aikaisempi	1,6
1925	1,5
1926	1,4
1927	1,3
1928	1,2
1929	1,1

9 §

Tässä laissa säädetystä eläketurvasta vastaavat 2 §:ssä tarkoitetut eläkelaitokset, sikäli kuin ne eivät ole toisin sopineet, seuraavasti:

3) muista vanhuus-, työkyvyttömyys- ja perhe-eläkkeistä, lukuun ottamatta työntekijäin eläkelain 12 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaisesti

maksettavaa määrää, samoin kuin eläkkeen osista, jotka ylittävät 1 ja 2 kohdassa mainitut määrät, työttömyyseläkkeestä, osa-aikaeläkkeestä sekä työntekijäin eläkelain perusteella maksettavista vastaavista vähimmäiseläketurvan mukaisista eläkkeistä ja eläkkeen osista ja eläketurvakeskuksen kustannuksista vastaavat eläkelaitokset yhdessä työntekijäin eläkelain mukaista toimintaa harjoittavien eläkelaitosten kanssa, niin kuin on säädetty työntekijäin eläkelain 12 §:n 1 momentin 4 ja 5 kohdassa; sekä

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1987.

Määrätessä oikeutta osa-aikaeläkkeeseen otetaan huomioon myös sellainen osa-aikatyöhön siirtyminen, joka on tapahtunut ennen tämän lain voimaantuloa.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Naantalissa 8 päivänä elokuuta 1986

Tasavallan Presidentti

Ministeri

Laki maatalousyrittäjien eläkelain muuttamisesta

Annettu Naantalissa 8 päivänä elokuuta 1986

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 14 päivänä heinäkuuta 1969 annetun maatalousyrittäjien eläkelain 6 §:n 1 momentti, 6 c §:n 3 momentti, 8 §:n 6 ja 7 momentti sekä 19 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 6 §:n 1 momentti 26 päivänä heinäkuuta 1985 annetussa laissa (668/85), 6 c §:n 3 momentti 29 päivänä huhtikuuta 1980 annetussa laissa (294/80), 8 §:n 6 momentti 28 päivänä heinäkuuta 1978 annetussa laissa (595/78), 8 §:n 7 momentti 18 päivänä kesäkuuta 1971 annetussa laissa (502/71) sekä 19 §:n 1 momentti 13 päivänä kesäkuuta 1986 annetussa laissa (460/86), näin kuuluviksi:

6 §

Vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeen, yksilöllisen varhaiseläkkeen ja osa-aikaeläkkeen sekä perhe-eläkkeen saamisen edellytykset ja suuruus määräytyvät, jollei tästä laista muuta seuraa, siten kuin työntekijäin eläkelaisa on säädetty, ja tällöin on tässä laissa tarkoitettuun työtuloon ja eläkkeeseen oikeuttavaan aikaan vastaavasti sovellettava, mitä edellä mainitussa laissa on palkasta ja eläkkeeseen oikeuttavasta palvelusajasta säädetty. Osa-aikaeläkkeen saaminen edellyttää, että maatalousyrittäjä vähentää tämän lain piiriin kuuluvan toimintansa puoleen tai lopettaa sen kokonaan ja että hänen jäljellä oleva ansiotyönsä täyttää työntekijäin eläkelain 4 f §:n 1 momentin 5 ja 7 kohdassa säädetty edellytykset. Maatalousyrittäjän on esitettävä eläkelaitokselle riittävä selvitys työaikansa vähentymisestä. Osa-aikaeläkkeen määrää laskettaessa maatalousyrittäjän vakiintuneena työtulona pidetään hänelle osa-aikatyöhön siirtymistä välittömästi edeltäneiden neljän viimeisen kalenterivuoden vahvistettua keskimääräistä työtuloa ja osa-aikatyön työtulona puolta tästä. Tämän lain mukaiseen eläkkeeseen ei kuitenkaan sovelleta työntekijäin eläkelain 5 a ja 7 b §:n säännöksiä.

Varhennettua vanhuuseläkettä määrättäessä sovelletaan työntekijäin eläkelain 5 §:n 5 momenttia siten, että syntymävuoden 1937 asemesta käytetään syntymävuotta 1945 ja syntymävuodesta riippuva vähennys on seuraavien prosenttimäärien mukainen:

Syntymävuosi	Vähennys prosenttia kuukautta kohti
1930 tai aikaisempi	0,33
1931	0,34
1932	0,36
1933	0,37
1934	0,38
1935	0,39
1936	0,40
1937	0,41
1938	0,42
1939	0,43
1940	0,44
1941	0,46
1942	0,47
1943	0,48
1944	0,49

6 c §

 Jos työkyvyttömyyseläkkeen tai osa-aikaeläkkeen saajalle myönnetään sukupolvenvaihdoseläke, lakkautetaan työkyvyttömyyseläke tai osa-aikaeläke lähinnä seuraavasta mahdollisesta erääntymispäivästä siltä osin kuin eläke perustuu tässä laissa tarkoitettuun yrittäjätoimintaan. Ne lakkautettavan työkyvyttömyyseläkkeen tai osa-aikaeläkkeen erät, jotka on maksettu sukupolvenvaihdoseläkkeen alkamisen jälkeen, katsotaan sukupolvenvaihdoseläkkeen osasuorituksiksi.

8 §

 Vakuuruksen alkaessa maatalousyrittäjien eläkelaitos vahvistaa maatalousyrittäjän työtulon. Jos työtuloon vaikuttavat seikat myöhemmin olennaisesti muuttuvat, tarkistetaan se hakemuksesta. Eläkelaitos voi myös omasta aloitteestaan tarkistaa työtulon. Työtuloa ei saa kuitenkaan muuttaa takaurvasti. Sen kalenterivuoden jälkeen, jonka aikana maatalousyrittäjä on täyttänyt 62 vuotta, tarkistetaan työtuloa vain, jos maatalousyrittäjä ei täytä 1 §:n mukaisia vakuuttamis-edellytyksiä. Sen estämättä, mitä tässä pykälässä on säädetty, osa-aikaeläkettä saavan maatalousyrittäjän työtuloksi vahvistetaan puolet 6 §:n 1 momentissa tarkoitettusta keskimääräisestä työtulosta.

Eläkkeen perusteena oleva työtulo saadaan jakamalla vahvistettujen ja työntekijäin eläkelain 9 §:n mukaisesti tarkistettujen työtulojen yhteismäärä vastaavalla ajalla. Jos maatalousyrittäjälle on vahvistettu työtuloa 23 vuoden iän täyttämisen jälkeiseltä ajalta, jätetään eläkkeen perusteena olevaa työtuloa määrättäessä sanotun iän

täyttämistä edeltäneet työtulot ja vastaava aika huomioon ottamatta. Jos maatalousyrittäjä on syntynyt ennen 1 päivää tammikuuta 1938, korotetaan vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkettä määrättäessä hänen 6 momentissa tarkoitettua osa-aikaeläkkeen ajaksi vahvistettua eläkkeen perusteena olevaa työtuloaan seuraavilla kertoimilla:

Syntymävuosi	Kerroin
1932 tai aikaisempi	1,6
1933	1,5
1934	1,4
1935	1,3
1936	1,2
1937	1,1

19 §

Jollei tästä laista muuta seuraa, on soveltuvin osin lisäksi vastaavasti voimassa, mitä työntekijäin eläkelain 2 §:n 2 momentissa, 3 §:n 3 ja 4 momentissa, 4 ja 4 b—4 g §:ssä, 5 §:n 2—5 momentissa, 5 b, 5 c, 7 a ja 7 c—9 a §:ssä, 11 §:n 1 ja 2 momentissa, 12 §:n 1 momentin 5 kohdassa sekä 13, 14, 16—21 a ja 22 §:ssä sekä lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain 10 §:n 3 momentissa on säädetty.

 Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1987.

Määrättäessä oikeutta osa-aikaeläkkeeseen otetaan huomioon myös sellainen osa-aikatyöhön siirtyminen, joka on tapahtunut ennen tämän lain voimaantuloa.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Naantalissa 8 päivänä elokuuta 1986

Tasavallan Presidentti

Ministeri

Laki yrittäjien eläkelain muuttamisesta

Annettu Naantalissa 8 päivänä elokuuta 1986

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 14 päivänä heinäkuuta 1969 annetun yrittäjien eläkelain 5 §:n 1 momentti, 7 §:n 2 ja 3 momentti sekä 17 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 5 §:n 1 momentti 26 päivänä heinäkuuta 1985 annetussa laissa (669/85), 7 §:n 2 momentti 28 päivänä heinäkuuta 1978 annetussa laissa (596/78), 7 §:n 3 momentti 18 päivänä kesäkuuta 1971 annetussa laissa (503/71) ja 17 §:n 1 momentti 13 päivänä kesäkuuta 1986 annetussa laissa (461/86), näin kuuluviksi:

5 §

Vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeen, yksilöllisen varhaiseläkkeen ja osa-aikaeläkkeen sekä perhe-eläkkeen saamisen edellytykset ja suuruus määräytyvät, jollei tästä laista muuta seuraa, siten kuin työntekijäin eläkelaisissa on säädetty, ja tällöin on tässä laissa tarkoitettuun työtuloon ja eläkkeeseen oikeuttavaan aikaan vastaavasti sovellettava, mitä edellä mainitussa laissa on palkasta ja eläkkeeseen oikeuttavasta palvelusajasta säädetty. Osa-aikaeläkkeen saaminen edellyttää, että yrittäjä vähentää tämän lain piiriin kuuluvan ansiotyönsä puoleen tai lopettaa sen kokonaan ja että hänen jäljellä oleva ansiotyönsä täyttää työntekijäin eläkelain 4 f §:n 1 momentin 5 ja 7 kohdassa säädetty edellytykset, kuitenkin siten, että hänen jatkaessaan yrittäjätoimintaansa edellytetään, että hänen jäljelle jäävä työtulonsa on vähintään 1 §:n 3 momentin 2 kohdassa tarkoitetun markkamäärän suuruinen. Yrittäjän on esitettävä eläkelaitokselle riittävä selvitys työaikansa vähentymisestä. Osa-aikaeläkkeen määrää laskettaessa yrittäjän vakiintuneena työtulona pidetään hänelle osa-aikatyöhön siirtymistä välittömästi edeltäneiden neljän viimeisen kalenterivuoden vahvistettua keskimääräistä työtuloa ja osa-aikatyön työtulona puolta tästä. Tämän lain mukaiseen eläkkeeseen ei kuitenkaan

sovelleta työntekijäin eläkelain 5 a ja 7 b §:n säännöksiä. Varhennettua vanhuuseläkettä määrättäessä sovelletaan työntekijäin eläkelain 5 §:n 5 momenttia siten, että syntymävuoden 1937 asemesta käytetään syntymävuotta 1945 ja syntymävuodesta riippuva vähennys on seuraavien prosenttimäärien mukainen:

Syntymävuosi	Vähennys prosenttia kuukautta kohti
1930 tai aikaisempi	0,33
1931	0,34
1932	0,36
1933	0,37
1934	0,38
1935	0,39
1936	0,40
1937	0,41
1938	0,42
1939	0,43
1940	0,44
1941	0,46
1942	0,47
1943	0,48
1944	0,49

7 §

Vakuutuksen alkaessa eläkelaitos vahvistaa yrittäjän työtulon. Jos työtuloon vaikuttavat seikat myöhemmin olennaisesti muuttuvat, tarkistetaan se hakemuksesta. Eläkelaitos voi myös omasta aloitteestaan tarkistaa työtulon. Työtuloa ei saa kuitenkaan muuttaa takautuvasti. Sen kalenterivuoden jälkeen, jonka aikana yrittäjä on täyttänyt 62 vuotta, tarkistetaan työtuloa vain, jos yrittäjä ei täytä 1 §:n mukaisia vakuuttamisedellytyksiä. Sen estämättä, mitä tässä pykälässä on säädetty, osa-aikaeläkettä saavan yrittäjän työtuloksi vahvistetaan puolet 5 §:n 1 momentissa tarkoitetusta keskimääräisestä työtulosta.

Eläkkeen perusteena oleva työtulo saadaan jakamalla vahvistettujen ja työntekijäin eläkelain 9 §:n mukaisesti tarkistettujen työtulojen yhteismäärä vastaavalla ajalla. Jos yrittäjälle on vahvistettu työtuloa 23 vuoden iän täyttämisen jälkeiseltä ajalta, jätetään eläkkeen perusteena olevaa työtuloa määrättäessä sanotun iän täyttämistä edeltäneet työtulot ja vastaava aika huomioon ottamatta. Jos yrittäjä on syntynyt ennen 1 päivää tammikuuta 1938, korotetaan vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkettä määrättäessä hänen 2 momentissa tarkoitettua osa-aikaeläkkeen ajaksi vahvistettua eläkkeen perusteena olevaa työtuloaan seuraavilla kertoimilla:

Syntymävuosi	Kerroin
1932 tai aikaisempi	1,6
1933	1,5
1934	1,4
1935	1,3
1936	1,2
1937	1,1

17 §

Jollei tästä laista muuta seuraa, on soveltuvin osin lisäksi vastaavasti voimassa, mitä työntekijäin eläkelain 2 §:n 2 momentissa, 3 §:n 1, 3 ja 4 momentissa, 4 ja 4 b—4 g §:ssä, 5 §:n 2—5 momentissa, 5 b, 5 c, 7 a ja 7 c—10 §:ssä, 11 §:n 1 ja 2 momentissa, 12 §:n 1 momentin 5 kohdassa ja 4 momentissa sekä 13, 14, 16—21 a ja 22 §:ssä on säädetty.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1987.

Määrättäessä oikeutta osa-aikaeläkkeeseen otetaan huomioon myös sellainen osa-aikatyöhön siirtyminen, joka on tapahtunut ennen tämän lain voimaantuloa.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Naantalissa 8 päivänä elokuuta 1986

Tasavallan Presidentti

Ministeri